

Rügyfakadás Tündérkertben

Tündérkertünkben ha járnál fagyos januárban, gömbölyű kis mesét látnál gurulni a fák, bokrok között. 2009. február elsején felgurul majd a bábszínpadra is *A kiscsömböc* című meséből kerekített előadás, s hogy mi mindent rejt e furcsa figura hasa, arról beszéljen Nektek az előadás rendezője, Veres András főgömböcőr maga!

Miért épp erre a mesére esett a választásod?

Asbóth Anikó, a bábszínház igazgatónője arra kért fel, hogy a 2008/2009-es évadban rendezek meg egy magyar népmesét a Vojtinában. *A kiscsömböc* tehát ilyen módon az én választásom: úgy gondolom, hogy ez a mese rengeteg bábos lehetőséget rejt magában. Az alaptörténet végtelenül egyszerű és mindenki által ismert. Főszereplője egy furcsa figura, aki egyszerre félelmetes és komikus, ráadásul eredetileg ennivalónak készült. *A kiscsömböc* ugyanis nem más, mint disznósajt. Egy disznósajt, ami mindent felfal, ami csak az útjába kerül. Egy szegény család padlásáról indul útnak: amikor minden étel elfogyott a háznál, s már csak a gömböc maradt, a szegény asszony felküldi legidősebb lányát a padlásra, hogy hozza le a gömböcöt vacsorára. Ám a gömböc bekapja a leányt, aztán annak két hűgát, megeszi a szegény asszonyt meg a férjét, majd kigurul a házból. Akárki jön vele szemben az úton, legyen az egy regiment katona vagy egy csapat kaszázó ember, mindenkit elnyel. Hanem amikor az út szélén kis biciskájával szalonnát eszegető

kiskondást akarná elnyelni, a bicska kihatja a bőrét, és kiözlök belőle a sok felfalt ember meg tárgy. Mindenki megy a dolgára, a kiscsömböcöt meg ott hagyják az árokparton kirepedve.

Hogyan lehet ezt a nem túl eseményes láncmesét izgalmassá tenni a gyerekközönség számára? Változtatnál-e a mesén?

A mesében engem az fogott meg, hogy a gömböc mindent meg akar enni, ami csak létezik a földön, válogatás nélkül. A mi előadásunkban – melynek szövegét Galántai Csaba írta – egy mesélőtől hallunk majd először a kiscsömböcről. A történet valójában akkor kezdődik, mikor a gömböc – miután bekapta az egész családot – kigurul az ajtón, és elindul világot látni. A véletlen segítségével útítársra talál Mihálka, a vándorló ifjú legény személyében, aki szintén a világ felfedezésére indul. Mihálka nagyon jóhiszemű, így lehet az, hogy nem veszi észre a „guruló útítárs” szándékait. Hiszen ő csak meg akarja ismerni a világot! (A gömböc viszont el akarja nyelni azt...)

Szóval változtattunk kicsit a mesén, de az alaptéma természetesen megmaradt. Galántai Csaba szövege önálló színpadi alkotás, mely az ismert népmese motívumaiból építkezik. Néhány, az eredeti mesében nem szereplő alak is felbukkan nálunk, mint például a Lombszínező, a Hangkondító vagy az Álomhozó. Ők allegorikus figurák, akik a világ egységét jelképezik, s mikor a gömböc elnyeli őket, ez az egység, a harmónia kerül veszélybe.

Hogyan, mi alapján választottad alkotótársaidat?

Boráros Szilárd tervezővel már többször volt alkalmam együtt dolgozni, és bebizonyosodott, hogy jól tudunk közösen gondolkodni. Az ő játékos képzőművészete nagyszerűen jeleníti meg ezeket a nem valóságos figurákat. Galántai Csabával sem ez az első közös munkánk. Csaba kiváló író-dramaturg, és azon kevés szerzők egyike, akik „érik” a bábszínházat. Ez nem is csoda, hiszen ő is bábrendező, így tisztában van a bábszínház gyakorlatával és elméletével egyaránt. Érdekes, hogy Szilárd is és Csaba is a prágai egyetemen végzett, így nem lenne csoda, ha az előadásban egy kis cseh hatás jelenne meg. . .

Milyen térben és bábtechnikával képzelted színpadra ezt a történetet?

A játéktér és a bábok most is közös gondolkodás eredményeként születtek meg, az elgondolók pedig Boráros Szilárd, Galántai Csaba és jómagam voltunk. Csaba a darab szerzőjeként nagyszerű karaktereket alkotott, melyek a Szilárd

által tervezett bunrakuszerű bábok segítségével kelnek életre. A bábokat mozgató játékosok végig a nézők számára is láthatóan a színen lesznek, ez már nem számít újdonságnak a Vojtinában. A színészek közös játékából nő ki a történet, melynek tere folyamatosan alakul, ahogy halad előre a cselekmény. Minél több minden kerül a kisgömböc gyomrába, annal üresebbé válik a tér a játékos körül a színpadon, s annál nagyobb lesz a gömböc maga.

A humor fontos alkotórésze, mozgatója lehet ennek a történetnek. Milyen formában nyilvánul ez majd meg az előadásban?

Szerintem a humor a bábjáték, a bábszínház egyik nagyon fontos, szinte elengedhetetlen eleme. Előadásunkban, remélem, mind a szöveg, mind a bábok és a díszletelemek látványa és mozgatása hordoz majd magában humoros elemeket, a zenéről – Reschofsky György zeneszerzői (és persze játékosként való) közreműködése nyomán – nem is beszélve! A kisgömböc és főhősünk, Mihálka között kialakuló kapcsolat, annak ellenére, hogy kicsit veszélyes is hősünkre nézve, rengeteg mókás helyzetet hoz létre.

Melyik korosztály számára ajánljátok az előadást?

A kisgömböc-öt elsősorban az óvodásoknak szánjuk, de szerintem az iskolásoknak sem lesz semmi bajuk, ha megnézik. Sőt, a felnőtteknek sem árt!

Veres Andrászt szóra bírta:
Papp Melinda